

Forebyggelse af Ungdomskriminalitet

Opsamling:

“Forældre som medspillere”
– om forældreinddragende
tiltag

DET KRIMINAL
PRÆVENTIVE RÅD

Workshopdag d.5. oktober 2016, Hotel Scandic, Odense

TrygFonden

Opsamling: Forældre som medspillere

Formål

Se i oversigten til højre, hvad materialet indeholder, og dyk ned i det efter interesse og behov.

Materialet **opridser hovedtræk** om forældreinddragelse fra workshopdagen. Det angiver tilmed **kontaktoplysninger** på professionelle fra dansk praksis, som din kommune kan sparre direkte med.

Du kan bruge materialet til at genopfriske eller opnå viden – og til at præsentere og dele indsigterne med relevante kolleger, ledere, samarbejdspartnere med flere.

Deltagere har modtaget oplæg fra dagen.

Indhold

1. Workshoprækken og målsætningen -----	3
2. Forældres betydning for ungdomskriminalitet -----	4
3. Inddragelse af forældre med minoritetsetnisk baggrund <i>Marianne Skytte, Aalborg Universitet</i> -----	5
4. Inddragende metoder set fra forskning og praksis <i>Jill Mehlbye, KORA</i> -----	8
5. Familierådslagning – løsninger defineret af familien <i>Faaborg-Midtfyn Kommune</i> -----	10
6. Forældrenetværk – gruppebaseret forløb med forældre <i>Furesø og Faxe Kommuner</i> -----	14
7. Signs of Safety – vurderinger skabt med forældre <i>Københavns Kommune</i> -----	18

- Har du nogen spørgsmål til DKR?

Skriv til dkr@dkr.dk eller benyt vores hjemmeside www.dkr.dk

Forebyggelse af ungdomskriminalitet

- Via workshopdage introduceres viden fra forskning og praksis med relevans for forebyggelse af ungdomskriminalitet blandt 12-17-årige med særlige problemstillinger.
- Deltagerne, som udgøres af udvalgte kommunale nøglemedarbejdere, bringer viden med tilbage til kommunen for at inspirere, kvalitetssikre og understøtte beslutningsgrundlaget i det lokale kriminalpræventive arbejde.

Målsætning for workshopdagen

- Kunne besvare, hvordan forældre kan inddrages, uden at kommunen virker anklagende eller bedreviddende
- Få et nyt og dybere indblik i metoder og deres anvendelighed
- Reflektere over og drøfte, hvordan jeres kommune kan inddrage forældre.

Forældres betydning for ungdomskriminalitet – og forebyggelse

Risiko og beskyttelsesfaktorer for ungdomskriminalitet:

- Forældres **støtte, kommunikationsmønstre og opsyn med deres børn** er nogle af de faktorer, som har en væsentlig betydning for børn og unges risiko for kriminalitet. Hvordan evner de at være forældre?

Vigtige fremgangsmåder i forhold til at forebygge ungdomskriminalitet:

- Indsatser, som **styrker relationen** mellem forældre og børn gennem **positive samspil og grænsesætning**, virker ifølge forskning lovende.
- Forebyggende **indsatser, der inddrager familien**, har generelt større sandsynlighed for at få en positiv effekt. Det ses i overordnede videnskortlægninger af indsatser til forebyggelse af ungdomskriminalitet.
- **Ressourceorienterede indsatser**, der opbygger ressourcer såvel hos den unge som i familien, har større sandsynlighed for at have en effekt, end indsatser, der ikke gør.

Kilder:

Christoffersen, M.N. et al (2011), *Tidlig identifikation af kriminalitetstruede børn og unge. Risiko- og beskyttelsesfaktorer*
Kommissionen vedrørende ungdomskriminalitet (2009), *Indsatsen mod ungdomskriminalitet*, Betænkning nr. 1508
SFI (2013), *Kortlægning af indsatser mod ungdomskriminalitet*, Kort og Klart

Inddragelse af forældre med minoritetsetnisk baggrund

DET KRIMINAL
PRÆVENTIVE RÅD

TrygFonden

Forældres egne oplevelser

Marianne Skytte, lektor, Institut for Sociologi og Socialt arbejde, Aalborg Universitet

- Det er svært at inddrage folk i noget, de ikke selv finder problematisk.
- Opvækst i fattigdom præger ens opvækstvilkår og opfattelse af retfærdighed i samfundet.
- Socioøkonomisk utryghed skaber usikkerhed i forældrerollen.
- Knaphed begrænser følelsen af autonomi og øger risikoen for aggression, opgivelse og depression.
- Forældre kan føle, andre har en opfattelse af dem som "dumme og dovne" og opleve, de mangler social værdsættelse.
- Forældre kan mangle selvrespekt, selvagtelse og have en oplevelse af at mislykkes som forældre.
- Marianne Skytte mener, vi bør passe på, at vi ikke forveksler udfordringer med fattigdom med forældres indvandrersituation.

Forældres og kommuners perspektiver

Marianne Skytte, lektor, Aalborg Universitet

- Hvem mener vi, det er muligt at inddrage? Ser vi begrænsninger?
- Hvem synes, et tiltag er vigtigt? Kommunen eller familien?
- Dilemmaer:
 - Forældre synes ikke, de får den hjælp fra kommunen, de søger, når de søger den. Kommunen er påtrængende med tilbud, som forældrene ikke synes, de har brug for.
 - Forældre er fanget mellem forventninger fra kommunen, det etniske fællesskab og deres egne børn.
- anbefalinger:
 - Anerkend forældrenes socioøkonomiske problemer.
 - Oplys og forventningsafstem med familien. Hvad kan og gør du el. ej?
 - Minoritetsnetværket er vigtigt for familien. Undersøg, hvilke mekanismer forældrene er underlagt. Støt dem derudfra.

Inddragende metoder set fra forskning og praksis

DET KRIMINAL
PRÆVENTIVE RÅD

TrygFonden

Forældre- og ungeinddragende tiltag til forebyggelse af ungdomskriminalitet

Jill Mehlbye, docent og programleder for børn og unge, KORAs, Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning

- Metode: Forskningskortlægning og erfaringsopsamling fra danske kommuner
- Hovedpointer:
 - Inddragelse fører til større ejerskab, ansvar og tilfredshed hos forældrene.
 - Familierådslagning, forældretræning og familierterapi er eksempler på typer af tiltag med forældre, som overvejende har dokumenteret positive effekter.
 - Tidlig forebyggelse med inddragelse af forældre er mest effektiv og kan begrænse eller i bedste fald undgå, at problemer vokser sig store.
 - Familierådslagning og forældre-netværksgrupper er lovende danske indsatser, som kan anvendes forebyggende – uden at være dyre eller besværlige.

Links til KORAs sammenfatning og rapport fra november 2016:

Folder: http://www.dkr.dk/sites/default/files/kora_sammenfatning_foraeldreinddragelse.pdf

Rapport: http://www.dkr.dk/sites/default/files/kora_rapport_foraeldreinddragelse.pdf

Familierådslagning

DET KRIMINAL
PRÆVENTIVE RÅD

TrygFonden

Familierådslagning

– løsninger defineret af den udvidede familie

Anne-Marie Storgaard, myndighedschef og socialrådgiverne Charlotte Haastrup og Marianne Fuglsang, Opvækst og Læring, Faaborg-Midtfyn Kommune (FMK)

Hvorfor arbejde med familierådslagning?

- Det giver familien magten tilbage i deres eget liv. Giver ejerskab og ansvar for løsningerne.
- Familie/netværk kender ressourcerne, barnet og dets udfordringer bedre end kommunen.

Om familierådslagning i Faaborg-Midtfyn Kommune

- Den udvidede familie inddrages i beslutninger om deres eget barn og definerer selv løsninger.
- Kan bruges forebyggende eller i forbindelse med en børnefaglig undersøgelse (§50).
- Socialrådgiverne bliver timelønnet, så tid ikke går fra kerneydelsen, og skal godkende planen.
- Det er barnets rådslagning, og han/hun identificerer vigtige personer, der skal med.
- En neutral samordner udefra uden sags-kendskab hyres ind og inviterer og koordinerer.
- Samordneren er vært ved rådslagningen og skal sikre, at mødet har fokus på fremtiden.
- Barn og familie er med til at udforme de spørgsmål, der stilles til rådslagningen.
- Lærere eller andre kan kontaktes og indgå som informatører i starten af rådslagningen, så alle får samme informationsgrundlag. Det er samordneren, der klæder informatører på.
- En rådslagning tager ofte ca. 6 timer. Det kan tage lang tid at blive enige om en plan.
- Kommunen skal straks kunne svare på, om en plan kan lade sig gøre, så en leder er tilgængelig.
- Familie og netværk drøfter selv. Professionelle bryder kun ind, hvis de bliver hentet.

Erfaringer og virkning

- Kommunen har flest rådslagninger i aldersgruppen 7-12 år. 1220 er gennemført siden 2008.
- Børn, unge og familier føler sig taget alvorligt. De accepterer, hvis et ønske ikke kan indfries.
- I ganske få sager går rådslagningen galt. Der giver den nu alligevel kommunen ny og mere viden. Som regel er der dog altid fornuftige mennesker i netværket, som vil barnet det godt.
- Oftest vil familie/netværk gerne deltage og får lavet en plan. Seancen slutter med kram, og børnene stråler. Mindre børn siger ofte tak. Større er tavse, men det synes at betyde noget.

Implementering

- Man skal i hver sag huske at spørge sig, om familierådslagning kunne være relevant.
- Det kræver vilje, mod, tid og rum fra ledelsen. Herunder opbakning til nok forberedelsestid.
- God forberedelse af rådslagningen er afgørende for succes.
- Der indtages et måltid undervejs, som barnet bestemmer. Det får folk til at slappe mere af.
- Rådslagningen bør afholdes et neutralt sted, fx i et forsamlingshus. Ikke på kommunen.
- Sid på dine hænder! Hold dine ideer tilbage – og vis familien, du tror på, de kan.
- Vælg samordner ift. familiens situation, og vær tillidsfuld i mødet – familien er ofte nervøs.
- Kurser og erfadage er måder at understøtte indsatsen på.

Økonomi / ressourcer

- I FMK koster det 8500 kr. at afholde en rådslagning i sig selv.
- Samordnere skal være tilgængelige. De skal uddannes og har typisk et lærer- eller pædagogjob som hovedhverv. Der findes varierende udbydere. Priser afhænger af antal m.v.

Nye perspektiver

- FMK ønsker familierådslagning for anbragte børn ved deres 7. år og inden deres 18. år. De vil sikre, børnene har et netværk på sigt, også efter de fylder 18 år.

Familierådslagning - fortsat

Kontakt

Charlotte Haastrup, Socialrådgiver
Opvækst og Læring
Faaborg Midtfyn Kommune
Østerågade 40, 5672 Broby
Direkte tlf. 72 53 31 32
Chaha@fmk.dk

Links til viden – ud over den nævnte nye KORA-rapport/folder ovenfor på s. 9

- Evaluering af implementering af familierådslagning i fire kommuner:

http://vbn.aau.dk/files/214560139/Evaluering_af_familier_dslagningsprojektet_2007_2009.pdf

- Socialstyrelsens materialer:

<http://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/sagsbehandling-born-og-unge/netvaerksinddragende-metoder/hvad-er-familieradslagning>

Om implementering: <http://socialstyrelsen.dk/udgivelser/implementering-af-familieradslagning-overvindelse-af-forvaltningsmaessige-barrierer-for-familieradslagning-i-born-og-ungesager>

Om børneperspektiver: <https://bibliotek.dk/da/work/870970-basis:26840511>

- Forening af samordnere: <http://www.samordnerforeningen.dk/forside>

Forældrenetværk

DET KRIMINAL
PRÆVENTIVE RÅD

TrygFonden

1. december 2016

Forældrenetværk

– gruppebaseret forløb med forældre

*Charlie Lywood, SSP konsulent Furesø Kommune samt
Christina Hansen, SSP-konsulent Faxe, og Lars Jensen, landbetjent*

Hvorfor arbejde med forældrenetværk?

- Forældre til børn og unge med risikoadfærd kan samles og skabe fælles erkendelser og løsninger, alt imens de støttes i troen på, de kan gøre en forskel. Empowerment i fokus.
- Et tilbud til forældre, som gerne vil mødes "uden for systemet" på en måde, så de kan hjælpe sig selv ved at hjælpe hinanden.

Om forældrenetværk i Furesø Kommune

- Forældrene til unge i grupper med bekymrende adfærd søges samlet.
- En SSP-konsulent faciliterer møderne, som foregår hver 3. uge eller en gang månedligt. Møderne kan tage ca. 3-4 timer per gang.

Forældrenetværk i Faxe Kommune

- Der er to professionelle, en SSP-konsulent og en landbetjent, til at håndtere møderne, som modsat Furesø Kommune ikke samler forældre til unge, der går i samme gruppe. Den ene observerer, den anden faciliterer.
- Betjenten må ikke bruge de informationer, han får, til efterforskning.

Forældrenetværk – fortsat

Erfaringer og virkning

- Der skabes et rum, hvor forældre får mulighed for at drøfte udfordringer.
- Forældrene kan få indsigt i det kommunale system – og politiet – uden at blive en del af det.
- Det sker, at forældre går fra opgiveness til overskud ved at lytte, lære og tage ansvar.

Implementering

- Via viden fra SSP kan forældrene kontaktes. Nogle forældre fornægter deres børns adfærd.
 - Ledelsesmæssig opbakning til indsatsen er nødvendig og passende tid samt uddannelse.
 - Rekruttering af forældre er det sværeste. Deres deltagelse skal basere sig på frivillighed.
 - Det er væsentligt, mødet afholdes et neutralt sted – ikke på kommunen eller skolen.
- Forældre må ikke føle sig udstillet, og der skal være en afslappet atmosfære.
- Facilitator skal være faglig – men uvildig, blande sig et minimum og tåle kaos.
 - Hvis forældrene har forskellige sprog, rekvireres tolke.
 - Lav umiddelbart ikke et referat af møderne, men udfærdig en mail med beslutninger.
 - Netværket stopper, når forældrene selv efterspørger det.

Økonomi / ressourcer

- Det anbefales, at facilitatoren uddanner sig i at lede en gruppe. Påregn derfor udgifter til en proceslederuddannelse el. lign.
- Påberegn tidsforbrug hos medarbejder(e) på omkring 3-4 timer per måned i et halvt år. Evt. med fleksibel mødeafholdelse i weekenden.

Forældrenetværk – fortsat

Kontakter

Christina Hansen, SSP-konsulent, tlf. 56 20 26 15, mail: chhan@faxekommune.dk
Landbetjent Lars Jensen, mail: lje006@politi.dk

Furesø:

Charlie Lywood, SSP-konsulent, Ungecenter, Paltholmterrasserne 11, 3520 Farum
tlf. 72 35 78 86, mail: cly@furesoe.dk

Links til viden – ud over den nævnte nye KORA-rapport og folder ovenfor på s.9
- Faxe Kommunes udgivelse: "Fra tunnelsyn til overskud. Forældrenetværk i praksis":
<http://www.heledeleborn.dk/wp-content/uploads/2015/03/Inspirationskatalog-for%C3%A6ldrenetv%C3%A6rk-230911-2.pdf>
-Furesø Kommune om forældrenetværk med link til powerpoint-slides:
<http://www.ssp.furesoe.dk/Indsatser/Indsatseroverforgrupper>
- SFI, samlet evaluering af dialogprojektet (2013) (ang. forældrenetværk i Faxe s.63)
<http://www.ft.dk/samling/20121/almdel/buu/bilag/171/1225240.pdf>
- Kjeld Pedersen med flere (2003): "Forældrenetværk i praksis – empowerment og socialt gruppearbejde", Systime A/S

Signs of Safety (SoS)

DET KRIMINAL
PRÆVENTIVE RÅD

TrygFonden

1. december 2018

Signs Of Safety

– vurderinger skabt med forældre

Hanne-Lise Paaske, SoS-konsulent, Maria Trolle, skolesocialrådgiver og Jacqueline Nielsen, sagsbehandler, Brønshøj-Husum-Vanløse, Københavns Kommune

Hvorfor arbejde med Signs of Safety?

- SoS kan være med til at sikre en balanceret vurdering af såvel risici som beskyttende faktorer og lægger op til samarbejde med barnet/den unges familie.
- Tilgangen kan være med til at se det positive og pege på, hvordan der kan handles på hvert enkelt opmærksomhedspunkt.

Om Signs of Safety i Brønshøj-Husum-Vanløse:

- SoS synes nyttig i såvel enkle som komplekse sager.
- SoS er en anerkendende og løsningsfokuseret tilgang med fokus på familiens egne kompetencer og ideer til løsninger.
- Tilgangen kan give et systematisk overblik og kan medvirke til, at aktører omkring barnet får et fælles sprog.
- Der arbejdes med skemaer. Der skal være enighed omkring, hvad der er nedskrevet blandt de implicerede. Herunder rangeres der på en illustrativ skala og stilles bl.a. skalaspørgsmål – fx "hvorfor rangerer den dér og ikke lavere?"

Signs of Safety - fortsat

Erfaringer og virkning

- SoS er effektiv til at sætte mål og give en indsigt i, hvornår en indsats er lykkedes.
- Visse borgere kan være bekymrede for, om kommunen vil fjerne barnet/børnene, men SoS ser derimod på undtagelserne fra problemet i et fremtidsperspektiv.

Implementering

- Det kræver en kulturforandring at skifte fra et problem- til en ressourceorienteret tilgang, hvilket kan være vanskeligt, selv om metoden virker "let".

Økonomi / ressourcer

- Der er behov for uddannelse i SoS-metoden. Private udbydere har varierende tilbud og indhold, fx i størrelsesordenen 25.000 kr. + moms for et års uddannelse.

Signs of Safety - fortsat

Kontakt

Hanne-Lise Paaske, SoS-konsulent, Brønshøj-Husum-Vanløse, Københavns Kommune
EZ88@sof.kk.dk

Links til viden

- Socialstyrelsen:

<http://socialstyrelsen.dk/tvaergaende-omrader/sagsbehandling-born-og-unge/netvaerksinddragende-metoder/hvad-er-signs-of-safety>

<http://vidensportal.dk/temaer/Omsorgssvigt/indsatser/signs-of-safety>

- Københavns Kommune:

<http://www.kk.dk/artikel/signs-safety>

- Hanne-Lise Paaske om brug af SoS, Prezi-præsentation, "Hvad laver vi i Brønshøj?"

<https://prezi.com/bcrqlt1dsljm/hvad-laver-vi-i-brnshj/>

- Har du nogen spørgsmål til DKR?

Skriv til dkr@dkr.dk eller benyt vores hjemmeside www.dkr.dk